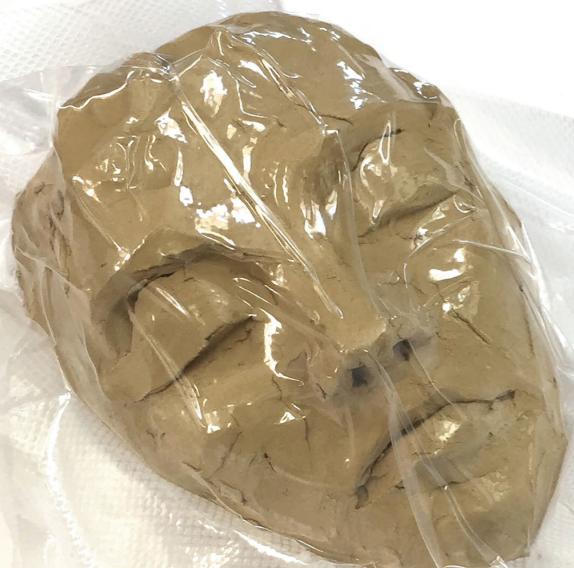

Sara Berti

VACUUM

ⓧ VITAMIN

Sara Berti Vakuum

NASLOVNA: Bez naziva, 2023. nepečena glina i plastika, 27 x 20 x 9 cm

(RESIZED)
Post-COVID simptomi u skulpturi

Mali, vakumirani radovi italijansko-mađarske vajarke i vizuelne umetnice Sare Berti nose ostatke perioda korone, baziranom ne na materijalnom i vidljivom, već na nematerijalnom, besprostornom i nevidljivom (2020-2022). Izolovana u svom domu zbog pandemije, njen rad se odvijao u uglovima kuće, u kuhinji, i na ostalim mestima gde je prostor ograničen, a njeno prisustvo je odjednom 24/7. Kao i mnogi drugi čiji se rad suočio sa neočekivanim sužavanjem, Bertini materijali su se povezali sa kućom u kojoj je radila, od plastike korišćene za pakovanje vakuma, kao meso u frižideru. U (Resized) fokus ipak nije na samoj veličini, niti na materijalima, već na novom životu skulpture, i na pogledu na ovaj istorijski trenutak, kada su prostor i pokretljivost bili izazov vajarima. Kao da se njihova priroda tiče kondenzacije, boje su boje kuhinje, a osećaj je poput onog kakav imamo u supermarketima - bez njih, ipak, gubi se simbolička vrednost, jezik i/ili umetnička priroda. Dolaze apstraktno, vesnici ranih 2020-ih, govoreći o našim već skrivenim resursima ljudskosti u koroni. Svi smo promenili veličinu svog prostora na neko vreme i stvorili nove dimenzije za život. Neka nam skulpture iz tog perioda govore sada!

*Max Ryynänen
Viši predavač teorije vizuelne kulture, Aalto Univerzitet*

Za Saru Berti, jezik umetnosti je privilegovan medij za „čitanje“ sveta, za uspostavljanje kontakta sa sobom i realnošću i društвom u kome živi.

Kroz tenziju između tradicionalnog i savremenog, misli i materije, različitim kultura poznatih neposredno, umetnica nastoji da uhvati vitalnu energiju, svedočeći o svom postojanju i kontinuiranoj mutaciji stvarnosti. U njenoj umetničkoj praksi dolazi do punog izražaja njene istovremeno složene i transparentne ličnosti, strastvene privrženosti životu, njenog osećanja čoveka, kolektiviteta i društva. Rad Sare Berti izmiče svakoj konvencionalnoj kategorizaciji: njen skulptura izvodi lukove i prave linije u otvorenom prostoru; njen slikarstvo stvara trodimenzionalne percepcije superponiranjem odlučnih i snažnih znakova i boja. Okretna, dinamična bronzana tela, koja naseljavaju slobodan prostor, negde drugde su zatvorena, u vakuumu, u membrane koje ih izoluju od društva; u seriji Vakuum, figure naslikane u pozadini negiraju se snažnim slikovnim znacima koji se naslanjaju na providnu površinu koja ih okružuje. Simulakrum zatočenih tela i lica baš kao što

nas je pandemija sve odvojila od spoljašnjeg sveta koji govore o otporu forme u smenjivanju senzacija i emocionalnih stimulansa koji sa sobom nose poetsko osećanje umetnika.

Ljudska figura je u centru istraživanja Sare Berti, ali sa vrlo posebnim nagibom: to je primarni sukob umetnika sa svetom, instrument znanja i privilegovano mesto izražavanja. U njenim figurama klasično osećanje pretočeno je u harmoniju forme, pravu ravnotežu među delovima i veliku jednostavnost u ime koje umetnica žrtvuje svaki narativni detalj.

Od kraja prošlog veka, prikaz tela umetnici više ne doživljavaju kao statični formalni kanon lepote, već postaje „ekspresivni” element vizije sveta i postojanja, spoljašnje svedočanstvo unutrašnjeg stanja i privilegovano mesto za potrage za identitetom. Lepota tela stoga ustupa mesto izražajnim mogućnostima tela. Fascinantni i evokativni, radovi Sare Berti predstavljaju sintezu ljudske figure; u prefinjenim i dugačkim formama umetnica postavlja neku vrstu vizuelne sinehodohe, „pars pro toto”; koja poetski obnavlja predstavu o slici čoveka velike lirske snage i dubokog egzistencijalnog preispitivanja.

Interesovanje za materijale i ekspresivne mogućnosti njihovog kombinovanja je tokom godina postao privilegovani put za umetnicu, koja je eksperimentisala sa njihovim potencijalima (sposobnosti-ma) nizom radova geometrijski definisane strukture. Ali ovo je veoma specifičan *esprit de geometrie*, u kojem se racionalnost uma suočava sa emocionalnošću srca, izvesnost oblika sa intrinzičnom dvosmislenošću materijala, punim prisustvom ‘objekata’ i njihovom dočaravanju simbolima. Raznoliki umetnički jezik Sare Berti kontinuirano napreduje, igra se sa ovim suštinskim izborima, koje umetnica nikada ne popušta da napravi, a koji uočljivo obeležavaju njen put. Pre svega snažna veza sa sopstvenim kulturnim korenima u neprekidnom i srećnom dijalogu sa podsticajima izazvanim susretima sa drugim kulturnama. Njen poetski svet živi u dimenziji prostora, sećanja, materijala i boja. Dimenzija naseljena sigurnim, ali promenljivim oblicima, koji su raspoređeni na površini da bi se susreli sa prostorom i svetlošću, koji modifikuju njihovu strukturu, čineći da njihove površine vibriraju. U njenim radovima kao da čujemo zov svojevrsne simboličke ritualnosti predaka, koju umetnica evocira i ažurira, ubacujući je u najživopisniju savremenost kroz mentalni „red” koji podržava teorijski okvir dela, ali koji je u osnovi duhovnost preobražava u poetsku emociju.

Silvija Envađelisti
Univerzitet u Bolonji

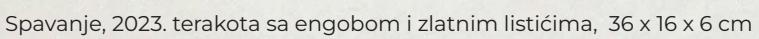
Sara Berti, tokom perioda korone (2020-2022), razvija specifičan odnos prema sopstvenoj umetnosti i stvarnosti uopšte, koji se manifestuje u njenoj sposobnosti da kreira autonomni prostor nekontamiranih spoljnim uticajima.

Strateškim postavljanjem figura unutar apstraktnog okruženja, sličnog onome u kom smo se kolektivno našli tokom pandemije, Berti delikatno tretira prostor umetničkog delovanja unutar bezbednog omotača. Ovo tzv. pakovanje nalik je onima u kojima se nalaze proizvodi organskog porekla u supermarketima koji imaju produžen ili neograničen rok trajanja. Kao da nam umetница poručuje da je naš strah od smrti i ugroženosti tog krhkog i kvarljivog telesnog jednako neprirodan i bizaran kao i sistem koji ga neguje, promoviše i procenjuje.

Njena umetnička praksa prevazilazi okvire fizičke spoljašnjosti i provokira granice komfora. Berti koristi slikarski medij iz perspektive vajara, što rezultira vakuumiranim slikama koje se mogu smatrati skulpturama, pedantno tretiranim spolja i iznutra. Svest o zajednici, društvu i slobodi, koja je postajala sve izraženija tokom perioda korone, prožima Bertino stvaralaštvo. Njena umetnost služi kao kanal za osvešćivanje i racionalizaciju ovih ključnih društvenih domena. Kreirajući bezvazdušni prostor, Berti odvaja svoju umetnost od uticaja spoljašnjeg okruženja, omogućavajući joj da samostalno postoji i zadrži svoju autentičnost. Ovaj pristup joj omogućava da istražuje dubine umetničkog izraza, negujući sigurno utočište u kojem se figure nalaze u apstraktnom prostoru koji rezonuje sa zajedničkim iskustvima pojedinaca tokom pandemije. Ovaj višedimenzionalni tretman pridodaje složenost njenim kreacijama, zamagljujući razliku između dva umetnička medija.

Imajući u vidu i filozofska i simbolička značenja pojma vacuum, Bertin rad prožet je posebnom duhovnom perspektivom. Njena umetnost zadire u nematerijalne aspekte postojanja, dodirujući istaćana vlakna individualnih iskustava praznine i osećaja ništavila, i granica koje postavljamo sa ciljem da se zašitimo od posledica odnosa i prolaznosti. Izloženi radovi su poziv na introspekciju i kontemplaciju.

*Brajan Vojinović
kustos, X VITAMIN galerija*

Spavanje, 2023. terakota sa engobom i zlatnim listićima, 36 x 16 x 6 cm

Platno pod vakuumom, 2022.
akrilik, kreda boja i traka pod vakuumom i plastika, 38 x 27 cm

Platno pod vakuumom, 2022.
trake, akrilik, kreda boja pod vakuumom i plastika, 38 x 27 cm

Sedeći
terakota sa engobom i zlatnim listićima, 28.5 x 18 x 7 cm

Crno i belo i roze 1 pod vakuumom, 2023.
akrilik i kreda boja na papiru, 28 x 44 cm

Sara Berti
VACUUM

X VITAMIN
Beograd, Resavska 19.
xvitamin.org

Jun 2023.

Tekst:
Max Ryynänen
Silvija Envađelisti
Brajan Vojinović
Urednica: Ksenija Marinković
Dizajn i priprema: Mića Stajčić
Štampa: Copy Planet, Beograd
Tiraž: 150

Program je podržan od strane Ministarstva kulture Republike Srbije i Sekretarijata za
kulturu Grada Beograda
Zahvaljujemo se Collegium Hungaricum Beograd na podršci